

<https://doi.org/10.31891/2415-7929-2025-35-11>

УДК 81:[7.047:821.111(045)]

ОСТАПЕНКО Світлана

Навчально-науковий інститут економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
Криворізького національного університету
<https://orcid.org/0000-0002-3915-4854>
ostapenko@donnuet.edu.ua

АРТЕМЕНКО Софія

Навчально-науковий інститут економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
Криворізького національного університету
artemenko@donnuet.edu.ua

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПИСУ ПЕЙЗАЖУ У ТВОРІ Е. БРОНТЕ «ГРОЗОВИЙ ПЕРЕВАЛ»

У статті проаналізовано лінгвостилістичні особливості пейзажних замальовок у романі Е. Бронте «Грозовий перевал» як засобів творення емоційного, образного та естетичного впливу на читача. Основні наукові результати отримано за допомогою комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, а саме: теоретичних – аналітичний огляд, узагальнення та конкретизація; емпіричних – компаративний аналіз; лінгвістичних – зіставний, описовий, структурний.

Автори зазначають, що задля яскравого емоційного та образного опису природи застосовуються фонетичні (алітерація, асонанс, епіфора, рима, анафора, звуконаслідування і т.д.), лексичні (антонім, синонім, омонім, паронім, лексичний повтор і т.д.), синтаксичні (інверсія, еліipsis, паралелізм, полісиндетон, асиндетон та ін.) та стилістичні (тропи: метафора, епітет, порівняння, персоніфікація, гіпербола та ін.) засобам.

Аналіз лінгвостилістичних особливостей пейзажних замальовок у творі Е. Бронте «Грозовий перевал» показав, що найуживанішими засобами є епітет, метафора (та її вид – персоніфікація), порівняння, гіпербола, полісиндетон та паралелізм. Автори класифікують епітети за способом значеннєвого переосмислення (емоційно-сміслового значення), за характером сприйняття; персоніфікацію за типом дії, яку авторка приписує неживим явищам або частинам природи, та за приналежністю дії; описують різні структурні типи порівнянь та паралелізму.

Доведено, що всі використані засоби виконують однакову низку функцій: передають емоції, створюють образність, роблять текст більш живим, підсилюють виразність висловлювання, розкривають характер персонажів та відображають індивідуальний стиль письма автора.

Ключові слова: лінгвостилістичні засоби, пейзаж, епітет, метафора, порівняння, гіпербола, полісиндетон, паралелізм

OSTAPENKO Svitlana, ARTEMENKO Sofia

Mykhailo Tugan-Baranovsky Educational and Scientific Institute of Economics and Trade of
Kryvyi Rih National University

LINGUISTIC AND STYLISTIC FEATURES OF LANDSCAPE DESCRIPTION IN E. BRONTE'S WORK "WUTHERING HEIGHTS"

The article deals with the linguistic and stylistic features of landscape description in Emily Brontë's novel "Wuthering Heights" as a means of creating an emotional, figurative, and aesthetic impact on the reader. The main scientific results are obtained applying a set of general scientific and special methods of research, namely: theoretical – analytical review, generalization, and concretization; empirical – comparative analysis; linguistic – contrastive, descriptive, structural methods.

The authors note that phonetic (alliteration, assonance, epiphora, rhyme, anaphora, onomatopoeia, etc.), lexical (antonym, synonym, homonym, paronym, lexical repetition, etc.), syntactic (inversion, ellipsis, parallelism, polysyndeton, asyndeton, etc.) and stylistic (tropes: metaphor, epithet, simile, personification, hyperbole, etc.) means are used to create vivid emotional and figurative descriptions of nature.

An analysis of the linguistic and stylistic features of landscape description in E. Brontë's "Wuthering Heights" shows that the most commonly used devices are epithet, metaphor (and its type – personification), simile, hyperbole, polysyndeton, and parallelism. The authors classify epithets according to the method of semantic reinterpretation (emotional and semantic meaning) and the nature of perception; personification according to the type of action that the author attributes to inanimate phenomena or parts of nature, and according to the affiliation of the action; they describe various structural types of similes and parallelism.

It has been proven that all the means used perform the same set of functions: they convey emotions, create imagery, make the text more vivid, enhance the expressiveness of the statement, reveal the characters' personalities, and reflect the author's individual writing style.

Key words: linguistic and stylistic devices, landscape, epithet, metaphor, simile, hyperbole, polysyndeton, parallelism

Стаття надійшла до редакції / Received 27.09.2025

Прийнята до друку / Accepted 14.10.2025

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Актуальність роботи зумовлена необхідністю глибшого розуміння лінгвостилістичних особливостей художнього мовлення, а також способів їхнього використання в літературних текстах. У сучасному мовознавстві особлива увага приділяється дослідженню мовних засобів, які забезпечують емоційний,

образний та естетичний вплив на читача. Однією із складових такого впливу є пейзажна замальовка – елемент художнього тексту, що не тільки виконує описову функцію, а й сприяє створенню загальної атмосферності твору, увиразненню внутрішніх переживань персонажів та динаміці сюжетного розвитку. При створенні пейзажних описів активно використовуються лінгвостилістичні засоби.

На прикладі роману Емілі Бронте «Грозовий перевал» дослідження дозволяє глибше зрозуміти функціональну роль лінгвостилістичних прийомів у створенні пейзажної образності та виявити, яким чином мовні ресурси реалізують функціональні та художні функції.

Аналіз досліджень та публікацій

Дослідженням лінгвостилістичних особливостей займалися такі вітчизняні науковці, як А. Скрыга, Р. Івасюк (*англомовний політичний та комунікаційні дискурси*), Н. Остапенко (*лінгвостилістичні засоби створення пейзажного опису в англомовних художніх творах*), Д. Ілюхова, Т. Ведернікова (*дослідження лінгвостилістичних особливостей зображення пейзажу та використання мовних засобів в романах сестер Бронте*). Серед іноземних науковців дослідженням у цій галузі займалися: Л. Варгезе (*стилістичний аналіз твору «Грозовий перевал»*), Д. Еррера (*дослідження зображення пейзажу у творі «Грозовий перевал»*), С. Брум (*дослідження способів зображення сільської місцевості у «Грозовому перевалі»*).

Хоча тема лінгвостилістичних особливостей у творі «Грозовий перевал» вже привертала увагу науковців, вивчення цього питання в комплексному аспекті при зображенні пейзажних замальовок дозволяє розширити уявлення про особливості вираження та функціонування лінгвостилістичних засобів у мовній системі, що, своєю чергою, сприяє глибшому розумінню стилістичної своєрідності твору та механізмів передачі авторського задуму мовними ресурсами.

Формулювання цілей статті

Мета дослідження: визначити лінгвостилістичні особливості пейзажних замальовок у романі Е. Бронте «Грозовий перевал» задля створення емоційного, образного та естетичного впливу на читача.

Виклад основного матеріалу

У художньому тексті мова виконує не лише пізнавальну, номінативну чи інші функції, але й служить засобом художнього моделювання дійсності. За допомогою різних мовних засобів автор створює емоційні враження, формує настрій, розкриває характери персонажів та передає особливості навколишнього світу. Вміле використання мовних засобів та ресурсів мови забезпечує виразність і образність тексту.

У романі Емілі Бронте «Грозовий перевал» пейзаж оживає завдяки широкому спектру лінгвостилістичних засобів. До найпоширеніших у творі можна віднести епітет, персоніфікацію, метафору, гіперболу порівняння, а також полісиндетон та паралелізм.

1. Епітет. Одним із найпоширеніших засобів у творі виступає епітет. Він використовується для конкретизації та емоційного забарвлення об'єктів природи. Їх можна класифікувати за декількома категоріями. Перша категорія – спосіб значеннєвого переосмислення (емоційно-сміслові значення). У творі використовуються:

- **метафоричні *enimeti*:** *black frost* («...the earth was hard with a black frost...» [10, с. 11]), *bitter whirl of wind, suffocating snow* («...and sky and hills mingled in one bitter whirl of wind and suffocating snow» [10, с. 18]), *free, still air* («...free air, now clear, and still...» [10, с. 39]), *high winds* («A high wind blustered round the house...» [10, с. 54]), *bitter skies* («...these bleak winds and bitter northern skies...» [10, с. 115]), *soft thaw winds* («They remind me of soft thaw winds, and warm sunshine, and nearly melted snow» [10, с. 172]), *the sweet sunshine* («...enjoying the sweet, warm sunshine...» [10, с. 270]) – цей тип епітету використовується, аби надати образну характеристику предмету або явищу;

- **метонімічні *enimeti*:** *the north wind* («...one may guess the power of the north wind blowing over the edge...» [10, с. 4]), *northern skies* («...these bleak winds and bitter northern skies...» [10, с. 115]), *summer foliage* («It was a sweet substitute for the yet absent murmur of the summer foliage...» [30, с. 200]), *wintry drifts* («...the primroses and crocuses were hidden under wintry drifts...» [10, с. 216]), *a west wind* («...with a west wind blowing...» [10, с. 313]), *the February sun* («...but the February sun shone dimly...» [10, с. 325]), *the southern wall* («...and the two dwarf apple-trees near the southern wall in full bloom» [10, с. 413]) – такі епітети використовують для вираження ознаки, яка належить не самому предмету, а чомусь, що з ним пов'язане;

- **гіперболічні *enimeti*:** *excessive slant* («...by the excessive slant of a few stunted firs at the end of the house...» [10, с. 4]), *gaunt thorns* («...and by a range of gaunt thorns all stretching their limbs one way...» [10, с. 4]), *full fury* («...the storm came rattling over the Heights in full fury» [10, с. 108]), *beamless light* («...all that remained of day was a beamless amber light along the west...» [10, с. 388]), *a violent wind* («There was a violent wind, as well as thunder...» [10, с. 108]), *the gusty wind* («I heard distinctly the gusty wind...» [10, с. 31]) – гіперболічні епітети використані у творі задля навмисного перебільшення ознаки предмета чи явища для посилення враження;

- ***enimeti-limotu*:** *stunted firs* («...by the excessive slant of a few stunted firs at the end of the house...» [10, с. 4]), *undefined shadows* («...causing undefined shadows to lurk in the corners of the numerous projecting

portions of the building» [10, с. 117]), *dwarf apple-trees* («...and the two dwarf apple-trees near the southern wall in full bloom» [10, с. 413]), *the gentle canter* («...and the gentle canter of Minny...» [10, с. 260]) – епітети-літоти виражають зменшення ознаки предмета чи явища, як і гіперболічні епітети, задля посилення враження.

Найбільш уживаними серед цих 4-х видів епітетів є метафоричні, оскільки вони найповніше реалізують функцію образної характеристики явищ природи. Метафоричні епітети поєднують у собі описовість і переносне значення, надаючи неживим об'єктам емоційного, символічного забарвлення. Другими за частотою використання є метонімічні епітети – це дозволяє авторці передати атмосферу опосередковано, через емоційно забарвлені характеристики елементів пейзажу та образів, які з ним пов'язані. Гіперболічні епітети та епітети-літоти використовуються рідше та слугують лише для посилення емоційного впливу опису, створення контрастів і підкреслення крайніх станів природи.

В тексті твору епітети утворені трьома різними способами:

- через прикметник: *excessive slant, gentle canter, gaunt thorns, soft winds, bitter skies, black frost*;
- через дієприкметник: *suffocating snow, rustling trees*;
- через іменник: *February sun, summer foliage, north wind*.

Наступна категорія епітетів – характер сприйняття. Епітети у творі «Грозовий перевал» за цією категорією можна поділити на:

- **описові**: *dark night* («...dark night coming down prematurely...» [10, с. 18]), *green park* («...beyond the garden trees, and the wild green park...» [10, с. 119]), *stunted oaks* («...where hazels and stunted oaks, with their roots half exposed, held uncertain tenure...» [10, с. 291]), *long grass* («...but close by great swells of long grass undulating in waves to the breeze...» [10, с. 314]), *withered leaves* («...when the turf and paths were rustling with moist, withered leaves...» [10, с. 290]) – ті, що об'єктивно відображають ознаку предмета чи явища;

- **оцінні**: *splendid moon* («...I could see every pebble on the path... by that splendid moon» [10, с. 388]), *benign sky* («...under that benign sky...» [10, с. 428]), *bonny birds* («Bonny bird; wheeling over our heads in the middle of the moor» [10, с. 156]), *dreary, dismal morrow* («And dreary, and chill, and dismal, that morrow did creep over!» [10, с. 216]), *the delightful scenery* («...but the heat did not hinder me from enjoying the delightful scenery above and below...» [10, с. 387]), *the lonely churchyard* («The grey church looked greyer, and the lonely churchyard lonelier» [10, с. 386]) – передають емоційне, суб'єктивне ставлення до предмета або явища;

- **чуттєві** (сенсорні): *bitter whirl of wind* («...and sky and hills mingled in one bitter whirl of wind and suffocating snow» [10, с. 18]), *a black frost* («...the earth was hard with a black frost...», *the soft wind* («...listened to the soft wind breathing through the grass...» [10, с. 428]), *bitter skies* («...these bleak winds and bitter northern skies...» [10, с. 115]), *a fleecy cloud* («...whence a light mist mounted and formed a fleecy cloud on the skirts of the blue» [10, с. 261]), *the sweet sunshine* («I found plenty of entertainment... enjoying the sweet, warm sunshine...» [10, с. 270]), *a sultry day* («It was a close, sultry day...» [10, с. 329]), *the sweet weather* («...the weather was sweet and warm...» [10, с. 413]), *rustling green tree* («...mine was rocking in a rustling green tree...» [10, с. 313]) – описують ознаки природних явищ, що сприймаються нашими органами чуття.

У творі «Грозовий перевал» багато саме чуттєвих (сенсорних) епітетів. Особливістю таких епітетів в англійській мові є те, що автор також може використати «смакові» епітети. На відміну від української, в англійській мові часто можна зустріти епітети, що виражені через відчуття смаку, навіть коли описуване не стосується їстівного – це яскраво видно в описах пейзажу (*bitter skies, sweet sunshine, bitter whirl of wind*). Також можна зустріти зорові епітети, що виражені через кольори. Вони можуть описувати ті природні явища, які не мають чіткого кольору або взагалі не мають прямого відношення до кольору, з яким пов'язаний епітет (*a black frost*). Такі епітети несуть у собі метафоричне значення і вони в більшості притаманні саме англійській мові.

2. Метафора та персоніфікація. Наступним лінгвостилістичними засобами пейзажних замальовок у тексті є метафора та персоніфікація. Метафори твору можна поділити на лексичні (мертві, стерті), індивідуально-авторські та загальномовні. Частіше у творі можна зустріти лексичні метафори. Вони сприймаються у прямому значенні, оскільки ми більше не усвідомлюємо образного переносу дії. До таких лексичних метафор можна віднести: *afternoon set in* («Yesterday afternoon set in misty and cold» [10, с. 11]), *strong winds had blown* («...and strong winds had blown some nearly horizontal» [10, с. 291]), *a high wind blustered* («A high wind blustered round the house... yet it was not cold» [10, с. 54]), *the wind brought rain* («...the wind... brought rain first, and then sleet and snow» [10, с. 216]), *summer drew to an end* («Summer drew to an end, and early autumn» [10, с. 290]), *dark night coming down* («...dark night coming down prematurely...» [10, с. 18]).

Також зустрічаються індивідуально-авторські метафори, створені Бронте: *gaunt thorns all stretching their limbs* («...and by a range of gaunt thorns all stretching their limbs one way...» [10, с. 4]), *a long line of mist winding* («...with a long line of mist winding nearly to its top...» [10, с. 119]), *long grass undulating in waves* («...but close by great swells of long grass undulating in waves to the breeze...» [10, с. 314]) та рідше загальномовні, тобто ті, що широко поширені у мові, але не втратили свого переносного значення: *summer was its prime* («Summer was already past its prime» [10, с. 329]), *wealthy soil* («...yet, notwithstanding, evidence of a wealthy soil that might yield luxuriant crops under other and favourable circumstances» [10, с. 250]), *the sunbeams piercing the chinks of the shutters* («I saw, by the sunbeams piercing the chinks of the shutters, Miss Catherine still seated near the fireplace» [10, с. 109]).

У творі переважають лексичні метафори, оскільки вони вже вкорінилися у мові, стали звичними як для автора, так і для читача, а тому легко сприймаються. Вони допомагають сформувати основу, тоді як загальнономовні та індивідуально-авторські додають виразності, емоційної глибини та індивідуальності авторському стилю. Загальнономовні метафори створюють атмосферу достовірності та природності, тоді як авторські – оживляють пейзаж та уособлюють природу, додають відтінків у текст. Більшість з них також прості за структурою, бо утворюються за допомогою простого словосполучення, і реалізуються у двочленних конструкціях: сполучення дієслів з іменниками (afternoon+set in, winds+had blown, a high wind+blustered) у різних часах, хоча трапляються і розширені («A high wind blustered round the house, and roared in the chimney» [10, с. 54]). Можна також помітити, що лексичні метафори вжиті у минулому часі, тоді як в індивідуально-авторських метафорах Бронте використовує дієприкметник. Це можна пояснити тим, що лексичні метафори використовуються для звичайного опису подій або станів, вказуючи на факти («Summer drew to an end, and early autumn» [10, с. 290]), тоді як індивідуально-авторські створюють динамічну, образну картину – завдяки дієприкметнику ми ніби бачимо процес у русі («...and by a range of gaunt thorns all stretching their limbs one way...» [10, с. 4]).

Також у «Грозовому перевалі» використовується персоніфікація, оскільки при описі природи автори часто переносять ознаки та якості живих істот на предмети або явища. Їх можна класифікувати за типом дії, яку авторка приписує неживим явищам або частинам природи:

- **звуків активність:** *a wind roared* («A high wind... roared in the chimney...» [10, с. 54]), *the turf and paths were rustling* («...when the turf and paths were rustling with moist, withered leaves...» [10, с. 290]), *the full, mellow flow of the beck came soothingly on the ear* («...and the full, mellow flow of the beck in the valley came soothingly on the ear» [10, с. 200]), *murmur, which drowned that music* («It was a sweet substitute for the yet absent murmur of the summer foliage, which drowned that music about the Grange when the trees were in leaf» [10, с. 200]);

- **зорова активність:** *the moon looked over the high wall* («...and the moon looked over the high wall of the court...» [10, с. 117]);

- **фізична/рухова активність:** *the clouds had touched the swells* («It wanted to get to its nest, for the clouds had touched the swells, and it felt rain coming» [10, с. 156]), *that morrow did creep over* («And dreary, and chill, and dismal, that morrow did creep over!» [10, с. 216]), *the soft wind breathing through the grass* («...watched the moths fluttering among the heath and harebells, listened to the soft wind breathing through the grass...» [10, с. 428]), *the sough that runs from the marshes* («(for very soon after you pass the chapel, as you may have noticed, the sough that runs from the marshes joins a beck which follows the bend of the glen)» [10, с. 119]), *the air made me shiver* («...and the air made me shiver through every limb» [10, с. 11]), *sky and hills mingled* («...and sky and hills mingled in one bitter whirl of wind and suffocating snow» [10, с. 18]).

Також їх можна класифікувати за приналежністю дії:

- **дія, перенесена з людей/тварин на природні явища:** *to look over, to creep over, to tempt, to breathe, to roar*;

- **дія, перенесена з одного явища на інше:** *to rustle, to mingle* (так, наприклад, «to rustle» зазвичай відноситься до листя – «leaves», але у творі це дієслово використано для «the turf and paths». Дієслово «to mingle» використовується для опису поєднання елементів, явищ або у контексті соціальної взаємодії, а у творі – для «sky and hills»).

3. Порівняння. Порівняння активно використовуються у творі. У «Грозовому перевалі» зустрічаються порівняння, виражені через:

- **сполучні слова:** «...and by a range of gaunt thorns all stretching their limbs one way, *as if* craving alms of the sun» [10, с. 4], «...took an opportunity of escaping into the free air, now clear, and still, and cold *as* impalpable ice» [10, с. 39], «...the weather was sweet and warm, the grass *as* green *as* showers and sun could make it...» [10, с. 413], (природа використана для опису: «...and her bright cheek, *as* soft and pure in its bloom *as* a wild rose...» [10, с. 270], «...but he was *as* obstinate *as* a mule, and, instead of snatching at her bait, in wet weather he took to smoking with Joseph» [10, с. 394], «My love for Linton is *like* the foliage in the woods: time will change it, I'm well aware, *as* winter changes the trees» [10, с. 104], «...for we heard him sporting *like* a horse» [10, с. 237], «Cathy and her brother harassed me terribly: he was *as* uncomplaining *as* a lamb» [10, с. 48]);

- **конструкції з формами ступенів порівняння прикметників:** «'These are *the earliest* flowers at the Heights,' she exclaimed» [10, с. 171], «The grey church looked *greyer*, and the lonely churchyard *lonelier*» [10, с. 386];

- **речення порівняльної структури з предикативною частиною:** «It was well he did, for the whole hill-back was *one billowy, white ocean*» [10, с. 39], «...and the cold blue sky was half hidden by clouds – *dark grey streamers*, rapidly mounting from the west, and boding abundant rain» [10, с. 290], «The contrast *resembled what you see* in exchanging a bleak, hilly, coal country for a beautiful fertile valley» [10, с. 88], «My love for Linton is *like the foliage in the woods*: time will change it, I'm well aware, *as* winter changes the trees» [10, с. 104], «...but he was *as obstinate as a mule*, and, instead of snatching at her bait, in wet weather he took to smoking with Joseph» [10, с. 394], «Cathy and her brother harassed me terribly: he was *as uncomplaining as a lamb*» [10, с. 48].

Деякі порівняння можна також охарактеризувати як індивідуально-авторські, утворені із вже існуючих порівнянь. До таких порівнянь можна віднести «...the grass *as* green *as* showers and sun could make

it...» [10, с. 413] (оригінальне порівняння звучить як «as green as grass»), в якому те, з чим порівнюється, стає тим, що порівнюють. Також порівняння «as obstinate as a mule» є авторським, оскільки оригінальна ідіома звучить як «be as stubborn as a mule» – тут використовується синонім слова «stubborn» – «obstinate». Це свідчить про те, що шаблонні порівняння можна варіювати та робити їх більш образними, поетичними та індивідуальними, створюючи нові варіанти.

4. Гіпербола. У «Грозовому перевалі» можна зустріти декілька прикладів гіперболи. Їх небагато і більшість з них виражається через слово *every*: *every limb* («...and the air made me shiver through every limb» [10, с. 11]), *every breath* («...every breath from the hills so full of life, that it seemed whoever respired it, though dying, might revive» [10, с. 336]), *every pebble and every blade of grass* («...but I could see every pebble on the path, and every blade of grass, by that splendid moon» [10, с. 388]). Тут слово *every* слугує засобом перебільшення, яке підсилює враження від опису, передаючи, що дія або відчуття охоплюють кожну частину тіла, кожен подих або кожну дрібницю навколо персонажів. Це надає описам більшої образності й емоційності.

5. Синтаксичні засоби. Також в тексті твору зустрічаються полісиндетон та паралелізм. У *полісиндетоні* авторка використала найпоширеніший для цього засобу сполучник – *and*: «And dreary, and chill, and dismal, that morrow did creep over!» [10, с. 216], «...and the larks singing high up overhead, and the blue sky and bright sun shining steadily and cloudlessly» [10, с. 313], «...and not only larks, but thrushes, and blackbirds, and linnets, and cuckoos pouring out music on every side, and the moors seen at a distance, broken into cool dusky dells» [10, с. 314], «...and woods and sounding water, and the whole world awake and wild with joy» [10, с. 314]. Повторне вживання сполучника *and* додає ритмічності тексту, з'являється відчуття багатогранності, розмаїття та одночасності явищ, показуючи, що всі елементи сприймаються як єдине, цілісне середовище. Полісиндетон у «Грозовому перевалі» – це спосіб зробити опис більш живим, насиченим, ритмічним і емоційно виразним.

Паралелізм у «Грозовому перевалі» виражається за різними схемами:

1. [підмет + присудок] + *and* + [підмет + присудок] + *and* + [підмет + присудок]: «...the sky is blue, and the larks are singing, and the beck and brooks are all brim full» [10, с. 172]. Ритмічне перерахування відтворює живу, багатшарову картину природи, підкреслюючи її гармонійність.

2. [обставина часу + підмет + присудок] + [обставина часу + підмет + присудок]: «In winter nothing more dreary, in summer nothing more divine, than those glens shut in by hills, and those bluff, bold swells of heath» [10, с. 387] – передає змінність і двоїстість настрою пейзажу залежно від пори року.

3. *with* + [додаток + *of* + дієприкметник + додаток + обставина місця], *and* [додаток + *of* + дієприкметник + додаток + обставина місця]: «I turned away and made my exit, rambling leisurely along, with the glow of a sinking sun behind, and the mild glory of a rising moon in front» [10, с. 388] – використовується для створення симетричних візуальних образів.

4. *every* + [додаток] + [обставина місця], *and every* + [додаток] + [обставина місця]: «...but I could see every pebble on the path, and every blade of grass, by that splendid moon» [10, с. 388]. Тут паралелізм виконує функцію зорової насиченості, посилює красу сцени.

Висновки з даного дослідження

і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Таким чином можна стверджувати, що лінгвостилістика як галузь мовознавства досліджує особливості використання мови, особливо те, як лінгвостилістичні засоби працюють у тексті. Особливе значення лінгвостилістичні засоби відіграють у створенні пейзажних замальовок. Завдяки фонетичним (алітерація, асонанс, епіфора, рима, анафора, звуконаслідування і т.д.), лексичним (антонім, синонім, омонім, паронім, лексичний повтор і т.д.), синтаксичним (інверсія, еліпсис, паралелізм, полісиндетон, асиндетон та ін.) та стилістичним (тропи: метафора, епітет, порівняння, персоніфікація, гіпербола та ін.) засобам автори яскраво, емоційно та образно змальовують природу.

Аналіз лінгвостилістичних особливостей пейзажних замальовок у творі Е. Бронте «Грозовий перевал» показав, що найуживанішими засобами є епітет, метафора (та її вид – персоніфікація), порівняння, гіпербола, полісиндетон та паралелізм. Всі використані засоби виконують однакову низку функцій: передають емоції, створюють образність, роблять текст більш живим, підсилюють виразність висловлювання, розкривають характер персонажів та відображають індивідуальний стиль письма.

Література

1. Арешенков Ю. О. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2007. 177 с.
2. Бобир О. В. Словник-довідник літературознавчих термінів. Чернігів: ФОП Лозовий В.М., 2016. 132 с.
3. Борисович О. В. Стилістичні особливості кольороназв у пейзажі (на матеріалі роману А. Мердок «Море, Море»). Мовні і концептуальні картини світу. Вип. 55. 2025. С. 71–78
4. Бронте Е. Буремний перевал. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1311> (дата звернення: 27.09.2025)

5. Гуменюк І. Мовні засоби вираження емотивності в англійськомовних пейзажних описах. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія*. Вип. 7. 2024. С. 36–41
6. Єщенко Т. Семантико-стилістичні типи метафор: теоретичний аспект. *Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка*. Т. 28. Донецьк : Український культурологічний центр, Східний видавничий дім, 2010. С. 224–239
7. Лук'яненко І. О. Стилістичні особливості пейзажних описів у романі Т. Майн Ріда «The Headless Horseman». *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 20(2). 2021. С. 33–40
8. Макаренков О. Л. Особливості художньої репрезентації пейзажних замальовок в україномовних перекладах поезій Г. Гейне. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. Вип. 65. 2024. С. 251–258
9. Сога Л. В. Лінгвостилістичні особливості тексту світлі теорії мовної комунікації. *Актuali проблеми філології та перекладознавства*. 2021. Вип. 21, Ч. 2. С. 79–83
10. Bronte E. *Wuthering Heights*. 1847. Planet Ebook. 428 p. URL: <https://www.planetebook.com/free-ebooks/wuthering-heights.pdf> (дата звернення: 27.09.2025)

References

1. Areshenkov, Yu. O. (2007). *Linhvistychnyi analiz khudozhnogo tekstu: navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv* [Linguistic analysis of literary texts: a textbook for students of higher educational institutions]. Kryvyi Rih: Vydavnychiy dim [in Ukrainian]
2. Bobyry, O. V. (2016). *Sloyny-dovidnyk literaturoznavchykh terminiv* [Glossary of literary terms]. Chernihiv: FOP Lozovyi V. M. [in Ukrainian]
3. Borysovych, O. V. (2025). Stylistychni osoblyvosti koloronazv u peizazhi (na materiali romanu A. Merdok «More, More») [Stylistic features of color names in landscapes (based on A. Murdoch's novel "The Sea, The Sea")]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu – Linguistic and conceptual pictures of the world*, 55, 71–78 [in Ukrainian]
4. Bronte, E. *Buremnyi pereval* [Wuthering Heights]. Retrieved from: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1311> [in Ukrainian]
5. Humeniuk, I. (2024). Movni zasoby vyrazhennia emotyvnosti v anhliiskomovnykh peizazhnykh opysakh [Linguistic means of expressing emotion in English-language landscape descriptions]. *Slobozhanskyi naukovyi visnyk. Seriya: Filolohiia – Sloboda Scientific Journal. Philology*, 7, 36–41 [in Ukrainian]
6. Yeshchenko, T. (2010). Semantyko-stylistychni typy metafor: teoretychnyi aspekt [Semantic and stylistic types of metaphors: theoretical aspect]. *Donetskyi visnyk Naukovoho tovarystva im. Shevchenka – Donetsk Bulletin of Shevchenko Scientific Society*, 28, 224–239 [in Ukrainian]
7. Lukianchenko, I. O. (2021). Stylistychni osoblyvosti peizazhnykh opysiv u romani T. Main Rida «The Headless Horseman» [Stylistic features of landscape descriptions in Thomas Mayne Reid's novel "The Headless Horseman"]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 20(2), 33–40 [in Ukrainian]
8. Makarenkov, O. L. (2024). Osoblyvosti khudozhnoi reprezentatsii peizazhnykh zamalovok v ukrainomovnykh perekladakh poezii H. Heine [Features of artistic representation of landscape sketches in Ukrainian translations of Heinrich Heine's poetry]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Filolohiia – International Humanitarian University Herald. Philology*, 65, 251–258 [in Ukrainian]
9. Soha, L. V. (2021). Linhvostylistychni osoblyvosti tekstu svitli teorii movnoi komunikatsii [Linguistic stylistic features of the text in the light of the theory of linguistic communication]. *Aktualni problemy filolohii ta perekladoznavstva – Current issues of linguistics and translation studies*, 21(2), 79–83 [in Ukrainian]
10. Bronte, E. *Wuthering Heights*. Planet Ebook. Retrieved from: <https://www.planetebook.com/free-ebooks/wuthering-heights.pdf> [in English]